

DAGVLINDERS TALUD A4 2015

VLINDERMONITOR

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

KNNV afdeling Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT
afdelingDelfland@knnv.nl
www.knnv.nl/afdelingDelfland
twitter: KNNVafdDelfland
facebook: KNNV-afdeling-Delfland

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Samenvatting	3
3. Methode	3
4. Resultaat	4
5. Conclusie	6
6. Aanbevelingen beheer.....	6
7. Nachtvlinders.....	6
8. Jaarlijst dagvlinders 2015	7

Auteur : Leo Poot
Veldwerk: Leo Poot
Foto's : Leo Poot

Copyright: KNNV afdeling Delfland, 2016
Overname van delen van de tekst is toegestaan onder bronvermelding.
Referentie: monitor dagvlinders Talud A4 2015, KNNV afdeling Delfland, 2016

1. Inleiding

Waarnemingen, data, aanbevelingen beheer in de locatie Talud A4 gelegen tussen Kerkpolderweg en Van der Wouwpad, strekkend van Gaag-aquaduct tot viaduct Kruithuisweg (km hok 37-15-13), zijn in dit verslag weergegeven. De route is in totaal 1200 meter lang en verdeeld in 2 sectoren van elk 600 meter. Beide sectoren hebben een aarden wal (± 2 meter hoog) evenwijdig met de snelweg, tussen aarden wal en grenzend aan een sloot ligt een talud van ± 20 meter. Zowel de taluds als de aarden wal bestaan uit een bloemrijke en kruidenrijke vegetatie met grassen en rietkragen langs de oevers van de sloot. De sector (oost) bestaat uit 2 segmenten te weten een segment van 200 meter met bosschages grenzend aan de Rijksstraatweg en eerder genoemd talud van 400 meter. Deze oostelijke sector wordt over de gehele lengte begrensd door een brede strook van 10-50 meter begroeid met o.a., eik, wilg, berk, sleedoorn, meidoorn, hazelaar, kornoelje, vlier, vogelkers, gescheiden door het kerkpolderpad met het Kerkpolderpark. De sector (west) bestaat uit 3 segmenten, grenzend aan afslag Kruithuisweg en golfbaan ligt een poel omringd met bomen/heesters o.a., wilgen, sleedoorn, Spaanse aak, meidoorn etc. en rietopslag, een bult van ongeveer 50 x 200 meter ruigte. Grenzend aan fietspad en rijksstraatweg het tweede segment met aanplant van eerder genoemd struik/heester materiaal en dan de eerder genoemde strook talud van een 400 meter Met de beheerder van de locatie (RWS) zijn afspraken gemaakt (over sector west) over het maai-beheer, zodat er nu twee maal in het jaar gefaseerd wordt gemaaid in overleg met de monitor.

2. Samenvatting

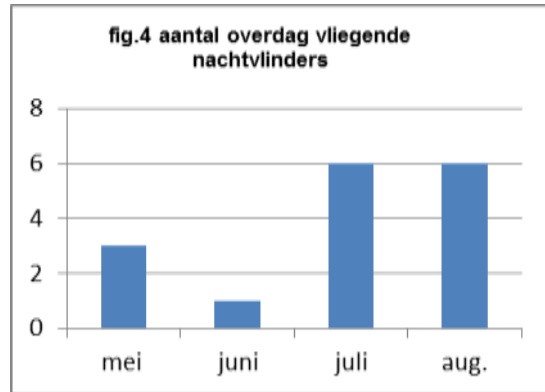
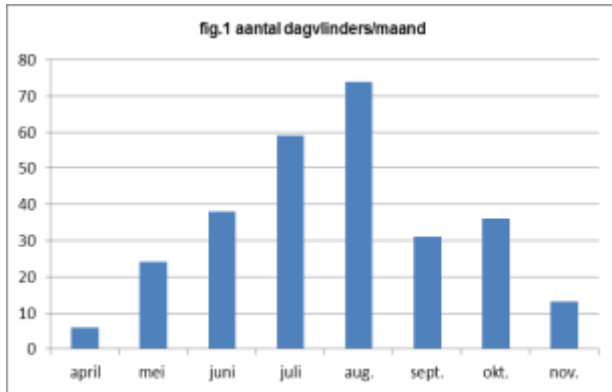
Er werden 281 dagvlinders op naam gebracht, tevens werden 16 overdag vliegende nachtvinders gezien. Ten opzichte van seizoen 2013 waren de aantallen dagvlinders 56% lager. Er werden imago's uit 5 families aangetroffen met een totaal van 15 soorten dat waren 4 soorten minder dan seizoen 2015. De resultaten worden negatief beïnvloed door de teloorgang van biotoop (waardplanten) ten gevolge van het klepelen van de zogenoemde bult in deze locatie. Door de lichtvervuiling van de snelweg baden de taluds in een zee van licht wat de afname in populaties nachtvinders veroorzaakt (eerder waargenomen), vanwege de lichtvervuiling is er seizoen 2015 niet op nachtvinders gemonitord. Maai-beheer door RWS continueren en inzaaien van vlinderbloemigen aanbevelen ter verhoging van natuurwaarden en populaties dagvlinders.

3. Methode

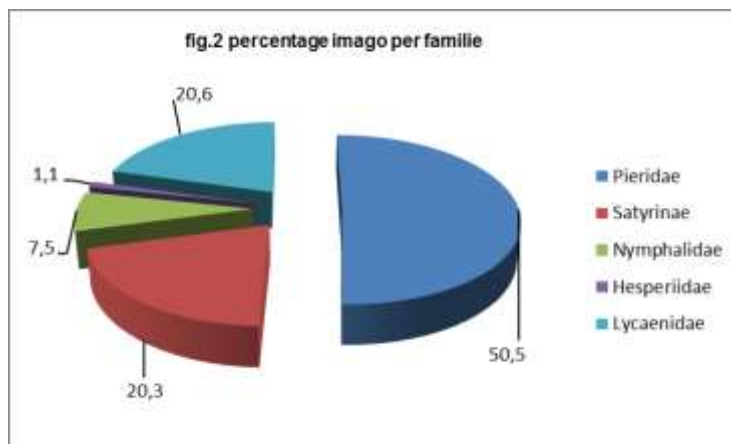
Het monitoren werd gedaan volgens de standaard monitoring voor dagvlinders, hierbij wordt in een denkbeeldige kooi van 5x5x5 meter alle vlinders geteld met vermelding van de soort. Incidenteel worden vlinders gevangen voor determinatie in geval van soorttwijfel en direct weer vrijgelaten. De intentie is om minstens 1 keer per maand in het vlinderseizoen dat in 2015 liep van maart t/m november, bij zonnig weer en weinig wind, minder dan 4 Beaufort, te tellen. De monitoring route is 1200 meter lang en verdeeld in 2 sectoren van elk 600 meter. Ook werd gezocht naar ei-afzet en rupsen van het bruin blauwtje.

4. Resultaat

In het seizoen 2015 werden 281 dagvlinders op naam gebracht (index $i=T/ab$ 31,2), tevens werden er 16 overdag vliegende nachtvinders gezien en werden 100 rupsen geteld van de *Tyria jacobaeae* (sint-jakobsvlinder), zie fig.1 en 4 en de jaarlijst.

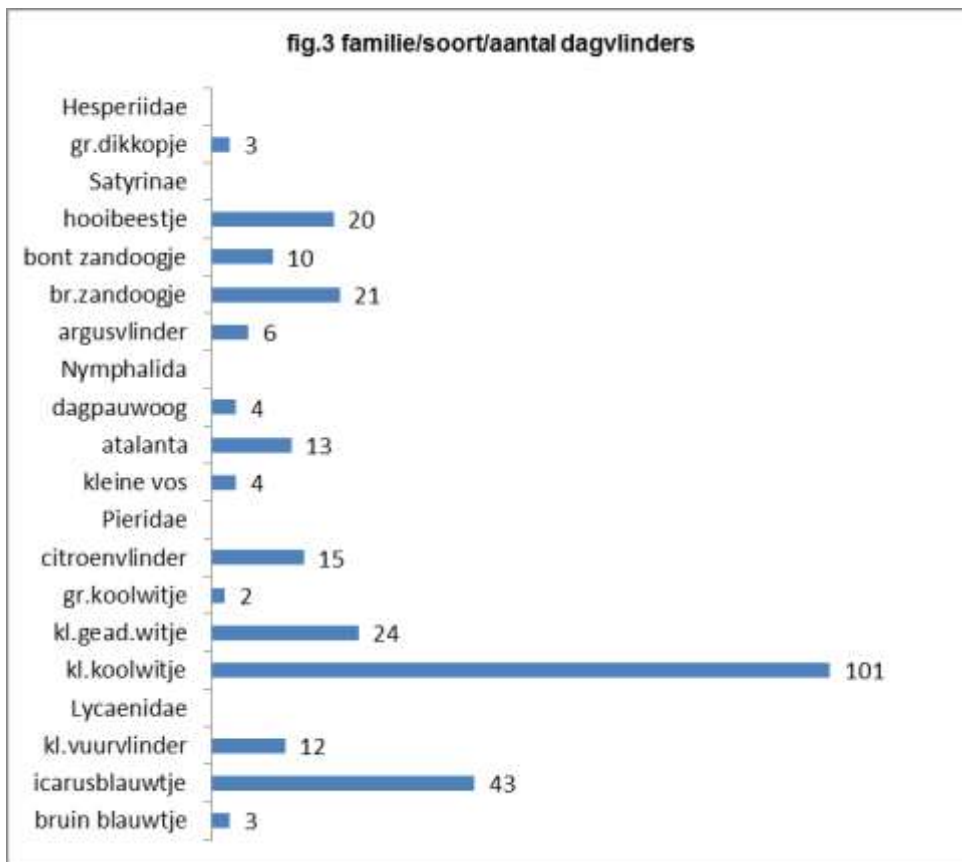

De hoogste aantallen dagvlinders werden gezien in de familie Pieridae op afstand gevolgd door de Lycaenidae en Satyrinae. In de overige aangetroffen families waren de aantallen laag, fig.2.

bruin blauwtje

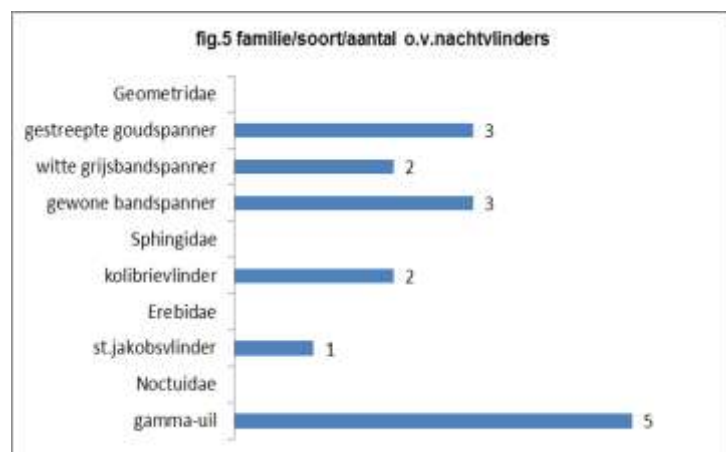
De hoeveelheid soorten was bij de Pieridae en Satyrinae gelijk (4) waarbij de meest voorkomende soort Pieris rapae (klein koolwitje) er qua aantal uitsprong. Uit de families Lycaenidae en Nymphalidae werden 3 soorten gezien en uit de Hesperidae slechts 1 soort, fig.3.

Van de overdag vliegende nachtvlinders werden soorten gezien uit de families Geometridae (3), Noctuidae (1), Erebidae (1) en Sphingidae (1), fig.4. Tijdens het monitoren werden >100 rupsen van Tyria jacobaeae (sint-jakobsvlinder) geteld, deze dat zijn niet in de figuur weergegeven.

sint-jakobsvlinder (rups)

Copyright: KNNV afdeling Delfland, 2016
Referentie: monitor dagvlinders Talud A4 2015, KNNV afdeling Delfland, 2016

5. Conclusie

Vergelijken we de situatie met seizoen 2013 dan is het bedroevend gesteld met de populaties in deze locatie. Ondanks dat het seizoen landelijk een goed seizoen was voor dagvlinders werden in de locatie 4 soorten helemaal niet aangetroffen en van de soorten die er nog wel waren de aantallen aanzienlijk lager dan uit seizoen 2013. Een achteruitgang in imago's van 56% is toch wel zorgwekkend, hoewel er nog kleine populaties dagvlinders werden gezien zijn van een aantal soorten de aantallen dermate laag dat gevreesd moet worden dat deze niet erg levensvatbaar zijn. Ondanks het door RWS uitstekende maaibeheer heeft dit niet geleid tot uitbreiding van soorten en aantallen, ook het inzaaien van ooievaarsbeksoorten blijft achter bij de verwachting. Een mogelijke oorzaak zou kunnen zijn het klepelen in 2014 van de bult in de west sector waar veel van de waardplanten van de soorten stonden, hierbij is een groot deel van de rupsen en poppen gestorven. Opmerkelijk is ook dat er een groot aantal van de rupsen van de sint-jakobsvlinder werden gevonden maar er bij het monitoren later er maar een enkele vlinder werd gezien. De aantallen overdag vliegende nachtvinders zijn ook dramatisch laag en dat is een direct gevolg van de lichtvervuiling van de snelwegverlichting waardoor het gehele talud in de nacht in een zee van licht baadt. Deze situatie heeft een grote negatieve invloed op de voortplanting van de nachtvinders (zie verslag nachtvinders uit 2013) en de populaties die er nu nog zijn ook niet levensvatbaar meer als de situatie niet verandert.

Er werd in seizoen 2015 niet gemonitord op nacht en micro-nachtvinders.

6. Aanbevelingen beheer

Continuering maaibeheer door RWS en in afwachting van de plannen van Gemeente Midden Delfland, de locatie monitoren tot er duidelijkheid is en er mogelijk compenserend wordt ingericht ter verhoging van de natuurwaarden.

7. Nachtvinders (gezien tijdens monitoren dagvlinders)

overdag vliegende nachtvinders

Geometridae

Epirrhoe alternata	gewone bandspanner	3	kleefkruid
Cabera pusaria	witte grijsbandspanner	2	div.bomen/struiken
Camptogramma bilineata	gestreepte goudspanner	3	kruidachtigen

Noctuidae

Autographa gamma	gamma-uil	5	klaver/brandnetel
------------------	-----------	---	-------------------

Erebidae

Tyria jacobaeae	sint-jakobsvlinder	101*	jakobskruiskruid
-----------------	--------------------	------	------------------

Sphingidae

Macroglossum stellatarum	kolibrievlinder	2	trekvlinder
--------------------------	-----------------	---	-------------

*rupsen (100)

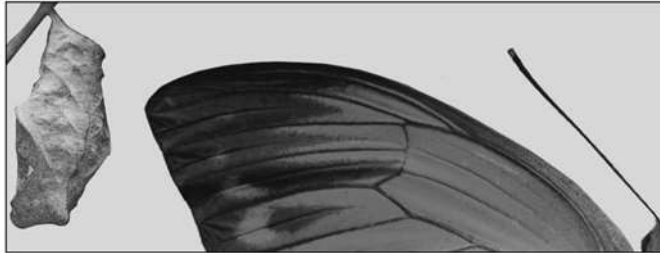
8. Jaarlijst dagvlinders 2015

Familie soort	ned.naam soort	aantal	waardplant
<i>Pieridae</i>			
<i>Pieris rapae</i>	klein koolwitje	101	koolzaad/herik
<i>Pieris napi</i>	klein geaderd witje	24	herik
<i>Pieris brassicae</i>	groot koolwitje	2	koolzaad/oostindische kers
<i>Gonepteryx rhamni</i>	citroenvlinder	15	sporkehout/wegedoorn
<i>Nymphalidae</i>			
<i>Vanessa atalanta</i>	atalanta	13	kleine/grote brandnetel
<i>Aglais urticae</i>	kleine vos	4	grote brandnetel
<i>Inachis io</i>	dagpauwoog	4	grote brandnetel
<i>Satyrinae</i>			
<i>Lasiommata megera</i>	argusvlinder	6	grassen
<i>Pararge aegeria</i>	bont zandoogje	10	grassen
<i>Coenonympha pamphilus</i>	hooibeestje	20	grassen
<i>Maniola jurtina</i>	bruin zandoogje	21	grassen
<i>Lycaenidae</i>			
<i>Polyommatus icarus</i>	icarusblauwtje	43	div.klaver
<i>Aricia agestis</i>	bruin blauwtje	3	ooievaarsbek
<i>Lycaena phlaeas</i>	kleine vuurvlinder	12	Veldzuring
<i>Hesperiidae</i>			
<i>Ochlodes faunus</i>	groot dikkopje	3	grassen

groot dikkopje

Bij ons kun je je ontpoppen.

Tot iemand die van de natuur geniet. Of haar bestudeert en beschermt. De KNNV maakt je wegwijs in de natuur.

www.knnv.nl/afdelingDelfland